

ANTOINE JORISSEN (1884-1962)

R. Waerzeggers

BIOGRAFIE

Minder dan 30 jaar na zijn dood is de zeer productieve beeldhouwer, medailleur en schilder Antoine Jorissen volledig in de vergetelheid beland. Benezit (1) vermeldt niet eens zijn naam; een recente studie over de Leuvense standbeelden negeert hem volledig (2); de

archieven van het Leuvens stedelijk museum en de specialisten van de lokale kunst en geschiedenis konden vrijwel geen nuttige gegevens leveren. Het is enkel de zorg waarmee de dochter van de kunstenaar de nalatenschap van haar vader heeft bewaard en de bereidwilligheid waarmee ze die voor onderzoek heeft beschikbaar gesteld, die wij in staat hebben gesteld om dit overzicht van zijn leven en werk te brengen (3).

Antoine Jorissen, die op 6 november 1884 te Leuven werd geboren, begon zijn carrière als leerjongen in het atelier van beeldhouwer Frantz Verweylen Jr. (4). Deze was - samen met Benoit van Hÿtvanck - tussen 1890 en 1913 verantwoordelijk voor de tweede restauratie van het Leuvens stadhuus, tijdens dewelke nog tientallen beelden in leeg gebleven nissen werden geplaatst. Tenzelidertijd volgde Jorissen aan de Leuvense academie de cursussen Toegepaste Kunst - afdeling sculptuur, beeldhouwen en schilderen, en behaalde tussen 1903 en 1906 vier keer de medaille van de stad of van de regering (5).

De avondkias sculptuur van de Leuvense Academie (schooljaar 1903-1904)

A. Jorissen staat uiterst rechts

Nadat hij zijn opleiding te Leuven had beëindigd, ging Jorissen zich te Brussel vervolmaken bij Victor Rousseau. Daarna - in 1909 - vertrok hij naar Parijs, waar hij bij Van Den Bergh en de schilder Louis Anquetin werkte en veel copieerwerk in het Louvre verrichtte (6).

Het lijkt er op dat Jorissen na zijn terugkeer uit Parijs opnieuw voor Verweylen ging werken, vermits uit de periode vóór de eerste wereldoorlog geen enkel gesigneerd werk van zijn hand is gekend. Bij het uitbreken van de Eerste Wereldoorlog meldde Jorissen zich onmiddellijk als vrijwilliger bij het Belgisch leger. Uit zijn soldatentijd bij het 1st Linieregiment zijn heel wat schetsen bewaard gebleven en zelfs een aantal schilderijen die hij tijdens zijn verlofperiodes bij zijn oorlogsmeter in Noord-Frankrijk vervaardigde (7). Hij produceerde ook, in georganiseerd verband, voor het leger patriottische emblemen en graformamenten voor gesneuvelden (8).

Na zijn eervol ontslag uit het leger op 19 januari 1919 vestigde Jorissen zich opnieuw te Leuven, waar hij ideale omstandigheden aantrof om een carrière als zelfstandig artiest uit te bouwen. De wederopbouw van het in 1914 platgebrand stadscentrum gebeurde immers in een neo-zeventiende eeuwse stijl, waarbij veel ornamenten en decoratieve stukken in witte steen werden gebruikt. De vervaardiging daarvan verschafte aan de lokale beeldhouwers gedurende de eerste vredesjaren werk in overvloed (9).

De ambities van Jorissen lagen echter hoger dan dat. In 1919 en 1920 creëerde hij op eigen initiatief een aantal sculpturen om

zijn artistieke bekwaamheid te etaleren en zo in de kunstwereld bekendheid te verwerven. Het bas-reliëf "Apollo bekoort de herders met zijn zang", waarmee hij in 1920 deelnam aan de Prijs van Roma, is nogal academisch van opvatting, maar de uitwerking getuigt van een zeer groot vakmanschap. Het werk werd trouwens door de jury zeer gunstig ontvangen en bij de alicrbeste gerangschikt (10). Dit elegant bas-reliëf is echter absoluut niet typisch voor het oeuvre van Jorissen. Het paste trouwens niet bij zijn conservatief karakter en bij zijn levensvisie, die stoelde op een dispgevortelde katholieke overtuiging. Zijn andere vrije creaties uit deze periode sluiten veel beter aan bij zijn persoonlijke gaardheid. Het zijn expressies van gemoedsgestaltenissen, religieus geïnspireerde stukken en patriottische voorstellingen die teruggripen naar zijn soldatentijd. Enkele markante voorbeelden zijn "zielensmart" (11), "de Kerksteen" (met een Christushoofd dat duidelijk geïnspireerd is op de Lijkwade van Turijn)(12) en het zeer expressieve "de aanval", waar een zeer groot gevoel van kracht van uitgaat (13).

Na 1920 worden deze op eigen initiatief uitgevoerde werken plots schaarser omdat Jorissen er in die korte tijd in geslaagd was om zich een reputatie van gewetensvol en getalenteerd vakman te verwerven, en al gauw de bestellingen aanwelijke nog kon bijhouden. Zijn activiteit voor eigen rekening blijft van dan af beperkt tot kleinere geschilderde of geboetserde portretten van zijn familie (14).

Het feit dat hij de enige oudstrijder-oorlogsvrijwilliger was in zijn branche in het Leuvense heeft Jorissen bij deze vlotte en succesvolle uitbouw van zijn carrière ongetwijfeld geholpen. In de geëxalteerde vaderlandslievende sfeer van die eerste naoorlogse jaren was dat iets waar serieus rekening mee gehouden werd, en dan zeker bij de bestelling van de monumenten voor de oorlogsslachtoffers die overal opgetrokken werden (15). Het is dan ook geen toeval dat het eerste oorlogsmonument van de zreeck, dat in 1919 te Herent werd ingehuldigd, tevens het eerste monumentaal werk van Jorissen is (16). In de daaropvolgende jaren volgden er nog een aantal andere, zelfs buiten de Leuvense regio, zoals te Autre-Eglise in Waals Brabant (17) en te Ave-et-Auffe in de Ardennen. Een andere belangrijke oorzaak voor Jorissen's snel succes was het overlijden - na een jarenlange ziekte - van Frantz Vermeulen in 1922. Doordat ze dezelfde sociale en levensbeschouwelijke achtergrond bezaten waren ze immers voor hun bestellingen beide aangewezen op dezelfde klantenkring: met name de Universiteit, de religieuze instellingen en de katholieke bourgeoisie van de stad. Vanaf 1922 wordt er dan ook steeds meer aan beroep gedaan op Jorissen voor het uitvoeren van grootse religieuze beeldengroepen; ook al omdat Benoit Van Vytvaek - zijn enig overgebleven concurrent op dat gebied - stilaan een dagje ouder werd. Dat de faam van Jorissen in kerkelijke kringen verder reikte dan de vesten van zijn geboortestad blijkt onder meer uit aan H. Hartbeeld op dubbele grootte te Kortesse (18), aan H. Cyriacus en Helena te Hannut (19) en aan Christusbeeld met engelen te Molenbeek (20).

Toch bleef het zwaartepunt van zijn activiteiten duidelijk in Leuven zelf liggen, waar hij tussen 1925 en 1934 twee zeer omvangrijke projecten tot een goed einde bracht.

Het eerste ging uit van de Capucijnen, die in 1917 op aandringen van kardinaal Mercier het totaal vervallen Kartuizersklooster hadden gekocht. Ze lieten dit gebouw tussen 1921 en 1926 volledig vernieuwen, en legden ernaast een Mariapark aan met een imitatiegrot van Lourdes. Voor deze bedevaartsplaats vervaardigde Jorissen in 1925 een Heilig Hartbeeld van 2 meter 40 hoog (21); in 1926 een levensgrote Sint Franciscus van Assisi in brons (22), en in de daaropvolgende jaren de 12 staties van een monumentale kruisweg, elk van ongeveer twee en een halve op twee meter (23).

Het tweede project ging uit van kanunnik Lemaire, de stuwende kracht achter het Genootschap van de altijdurende verering van Sint Jozef. Naast het kerkje van de Picussen - dat tot dan het eindpunt van de zeer populaire bedevaarten naar Sint Jozef was geweest - ontwierp Lemaire in 1929 een park met een kapel voor openluchtmissen en met een rondgang van 7 staties, die de zeven vreugden en smarten van de Heilige Jozef verzienebeelden. Deze staties werden alle door Jorissen uitgevoerd (24).

Jorissen had zich ondertussen in de Leuvense katholieke milieus ook een uitstekende reputatie als portrettist opgebouwd. Onder de vooraanstaande personaliteiten die hij tussen 1925 en 1935 heeft geportretteerd, bevinden zich o.m. gemeenteradsleden, industriëlen, leiders van katholieke verenigingen en universiteitsprofessoren, waarvan Jorissen al naargelang van de omstandigheden een borstbeeld,

een medaillon of een geschilderd portret vervaardigde (25). Zeer gewild waren zijn charmante bustes van jonge kinderen.

Ghislain Jorissen

(1929)

Zoals ik hier reeds eerder heb aangehaald, was de klanckenkring van Frantz Vermeulen na diens overlijden grotendeels door Jorissen overgenomen. Nu was Vermeulen - vooral op het einde van zijn carrière - ook als medailleur actief geweest, en hij had o.m. voor

de Leuvense Universiteit talrijke mooie penningen ontworpen (26). Het hoeft ons dan ook niet te verwonderen dat Jorissen niet zo lang na het overlijden van Verweylen vanuit de universitaire middeelen de opdracht kreeg om een eerste portretmedaille te vervaardigen. Uit zijn grote medaillons bleek trouwens overduidelijk dat hij dit werk best saken.

Die eerste penning verscheen in 1925, ter gelegenheid van de viering van François Collard, professor in de pedagogie en in de klassieke Germaanse en Romaanse filologie aan de Leuvense universiteit. Terzelfdertijd modelleerde Jorissen ook nog een bronzen borstbeeld van de gevierde, dat nu nog in de jubileumzaal van de universiteitshallen staat (27). Dergelijke gecombineerde bestellingen waren bij Jorissen eerder regel dan uitzondering. Voor de gezamenlijke huldiging van de professoren Van Koonacker, De Becker en Forget op 1 juli 1928 werd door het organiserend comité opnieuw een bronzen buste en een portretpenning van elk van deze hoogleraren besteld (28). In 1932 vervaardigde Jorissen, naar aanleiding van het zilveren ambtsjubileum van professor Rufin Schockaert, weer een prachtige bronzen buste met bijhorende penning, en bovendien ook nog een medaillon en een geschilderd portret (29). Deze zeer gesleagde medaillons voor de universiteit leverden Jorissen al snel bestellingen van andere Leuvense instellingen op. Om te beginnen, in 1928, een plaket die door de Leuvense COO aan advocaat Leon Boels werd opgedragen ter gelegenheid van zijn gouden jubileum bij deze instelling. Er werd ook nog een rechthoekig bronzen medaillon van hetzelfde type geleverd (30). Evansens in 1928,

een penning met het portret van paus Pius XI in opdracht van de Belgische Boerenbond (31). Het jaar daarop vervaardigde Jorissen voor de Mannen van 1879 een prachtig hartvormig draagpenningje, naar een ontwerp van Karel Vervloet (32). Hij was er terecht zeer fier op; ondanks het nogal frivool onderwerp bestelde hij een exemplaar in goud als geschenk voor zijn vrouw (33).

Jorissen liet al deze penningen door de Brusselse firma Fisch & Compagnie vervaardigen (34). De toenmalige zaakvoerder, Fernand Fisch, was blijkbaar nogal ingenomen met Jorissen's bekwaamheden aangezien hij hem op het einde van de jaren '20 zelf een aantal opdrachten voor penningen doorspeelde (35). De bekendste van deze medailles werd uitgevoerd voor het Sint Jan Berukmanspatronaat van het kardinaal Merciercollege te Eigenbrakel; jaren nadien, in 1935, werden kleine draagpenningjes van hetzelfde type vervaardigd (36). De stierkop, die Jorissen omstreeks 1930 modelleerde, diende als voorzijde voor een reeks prijspenningen van veewedstrijden en is decennia lang in gebruik gebleven (37).

Tijdens dezelfde periode - in 1929 of begin 1930 - vervaardigde Jorissen op aanvraag van Fisch ook nog enkele religieuze medailles: een kleine draagpenning en een grote medaille voor de congregatie van de Heilige Maagd van het Instituut Saint Louis te Brussel, een draagpenning voor de congregatie van Maria Onbevlekt Ontvangen van het Sint Bernarduscollege te Echt, een draagpenning in twee formaten voor O.L.Vrouw van Measines en een kleine medaille voor "Jesus Christ Roi de la Paix" (38).

Een andere religieuze draagpenning, bestemd voor de bedevaarders naar Sint Jozef te Leuven, werd in 1933 door de overste van de Picpussen rechtstreeks bij Jorissen zelf besteld. Dit waarschijnlijk met het oog op de opening van het al eerder vernoemd bedevaartspark, dat op 4 maart 1934 door kardinaal Van Roey plechtig werd ingehuldigd (39).

Eind 1934 vervaardigde Jorissen ook nog een medaillon met het portret van de kersverse koning Leopold III, dat hij - met het oog op de uitvoering als medaille - aan Fisch voorstelde. Waarschijnlijk is dit project echter op niets uitgelopen (40).

Uit hetgeen voorafgaat blijkt duidelijk dat het Jorissen in de jaren vóór en na 1930 voor de wind ging (41). Het is dan ook geen toeval dat hij juist tijdens deze periode via tentoonstellingen regelmatig naar buiten trad. Eerst, in 1926, in een groepstentoonstelling die ter gelegenheid van de 30^e verjaardag van de Koninklijke Kunstkring van Leuven georganiseerd werd, maar later alleen: in 1932 in zijn eigen atelier in de Brouwersstraat te Leuven (42) en in 1934 in het Paleis voor Schone Kunsten te Brussel (43).

Jorissen op zijn tentoonstelling in het Paleis voor Schone Kunsten te Brussel (17-28 maart 1934)

Aan deze voorspoedige periode kwam echter vrij plots een einde. Het park van Sint Jozef, afgewerkt in 1934, was het laatste grootschalig project van zijn soort in het Leuvense, en het aantal bestellingen voor portretten liep in de jaren '30 omwille van de economische crisis ook sterk terug. Bovendien kwam het in 1935 tussen Jorissen en Fernand Fisch tot een open breuk na een aanslepende onenigheid over de auteursrechten op de vroeger uitgebrachte penningen. In 1938 was deze zaak nog steeds in handen van de advocaten van beide partijen (44).

Mede door deze strubbelingen is de penningproductie van Jorissen na 1933 gedurende garuïne tijd vrijwel volledig stilgevallen. Dit de summiere verslagen van de vergaderingen van Les Amis de la Médaille d'Art blijkt wel dat Jorissen op 17 oktober 1937 twee recente werken heeft laten circuleren: een plakket van de zangvereniging Trinitas en een medaille met de beeltenis van professor Daubresse.

*Medaillon door het koor
Trinitas opgedragen aan
zijn voorzitter (1936)*

Hoogstwaarschijnlijk waren dit echter medaillons op groot formaat, waarvan geen reducties werden vervaardigd (45). Een kleine religieuze medaille voor Onze Lieve Vrouw van Greuze in het Henegouwe Ville suraine dateert echter wel vrijwel zeker uit deze periode (46).

De dood van zijn beide zonen - in 1938 en 1941 - en het vrijwel volledig wegvallen van bestellingen bij het uitbreken van de tweede wereldoorlog brachten Jorissen zowel moreel als materieel op een dieptepunt. Zijn deeltijdse functie als tekenleraar voor de lagere graad aan de Leuvense academie - die hij sinds 1921 bekleedde en die tot dan financieel niet meer had betekend dan een aangename bijverdiensite - werd tijdens de oorlogjaren het voornaamste middel om te overleven (47). Tekenend voor deze periode zijn de talrijke schilderijtjes met Leuvense stadszichten die Jorissen vervaardigde voor een lokale beenhouwer met een zwak voor dergelijke dingen. Maar zelfs tijdens deze donkere periode kon Jorissen nog enige artistieke "Spiekerei" opbrengen: aan zijn beelden in sneeuw werd tijdens de strenge winter van 1941-1942 in de lokale pers vrij veel ruchtbaarheid gegeven (48).

Met einde van de tweede wereldoorlog betekende voor de op dat moment toch al zestigjarige Jorissen een nieuwe start. Medio 1944 werd hij bevorderd tot tekenleraar voor de middelbare graad - met meer lesuren en een hogere wedde (49) - en vanaf 1945 werden ook de bestellingen weer snel talrijker.

Net zoals na de eerste wereldoorlog leverde Jorissen opnieuw het merendeel van de oorlogsmonumenten die in de omgeving van Leuven

werden opgericht. Zo o.m. te Reverlee en te Wilsale. Zijn laatste monumentaal werk is het gedenkteken voor Koning Albert, dat op 21 september 1952 op de Lei te Leuven werd onthuld.

Dok als portretfiet was Jorissen niet vergeten. Dat bewijzen de talrijke opdrachten die hij nog uitvoerde (50).

Tijdens de naoorlogse periode was Jorissen ook opnieuw actief als medailleur. Al in 1945 vervaardigde hij een gedenkplaat en een plakket voor de hulding van Richard Bruynoghe, het hoofd van het Bacteriologisch Instituut van de Leuvense Universiteit. In 1947 volgde een gelijkaardig plakket met de baeltenis van René Maere, professor in de archeologie en specialist in architectuur en beeldhouwkunst. In 1950 besreelde de Koninklijke Academie voor Geneeskunde bij hem een penning om de 300e verjaardag van de geboorte van Jan Palfijn te herdenken (51). Jorissen's laatste medailles dateren van 1956: enerzijds een bekroningsplakket van het Davidfonds, waarvan zeker tot in 1962 exemplaren werden uitgereikt (52), en anderzijds een huldepemning voor de 70^e verjaardag van Mgt. Arthur Janseen en diens benoeming tot huisprelaat van de paus. De laatste jaren van zijn leven was Jorissen vrijwel niet meer actief. Hij overleed op 9 januari 1962.

Jorissen heeft zijn activiteit als medailleur nooit als iets van ondergeschikt belang beschouwd. Kort na de eerste wereldoorlog werd hij een trouw en actief lid van de reeds vernoemde "Amis de la Médaille d'Art", en in zijn grote vooroorlogse tentoonstellingen werden zijn medailles op voet van gelijkheid behandeld met zijn ander werk. Na de 2e wereldoorlog nam hij trouwens nog deel aan

de tentoonstelling van werken van hedendaagse Belgische medailleurs die in 1947 te Luxemburg werd georganiseerd (53) en aan de grote internationale numismatische tentoonstelling van 1951 te Madrid, waar hij de voldoening smaakte om zijn werk bekroond te zien worden (54).

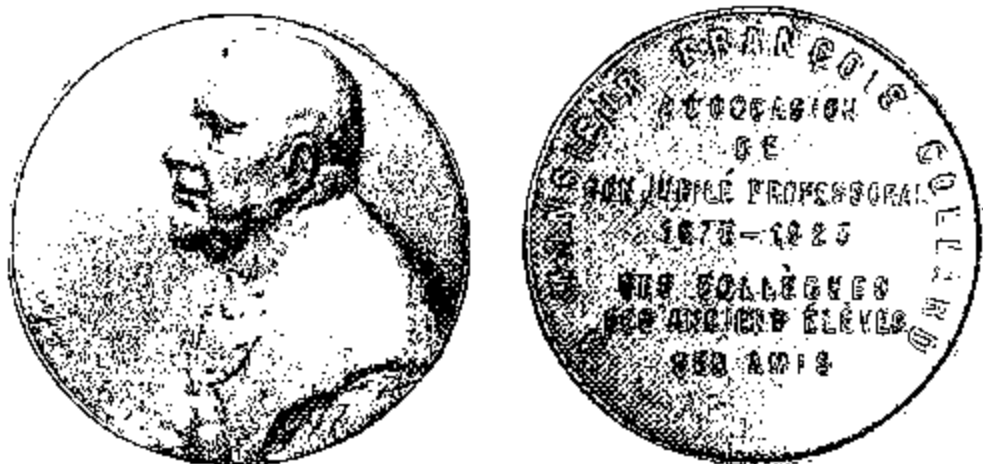
De vergetelheid waarin Jorissen zo snel is terechtgekomen is niet zomaar het gevolg van een gebrek aan artistiek niveau; zijn werk is gewoon niet - of niet meer - in de mode. De moderne portretkunst en de 20^e eeuwse medailles hebben zich nooit in enige noemenswaardige belangstelling van de echte of vermeende kunstkenmers kunnen verheugen. Bovendien heeft de ingrijpende mentaliteitsverandering die sinds de jaren '50 in onze maatschappij heeft plaatsgevonden een algemene onverschilligheid en zelfs een negatieve vooringsamenheid t.o.v. de hedendaagse religieuze kunst doen ontstaan. Indien Jorissen had gewerkt in en voor een ander sociaal en ideologisch segment van de maatschappij zou het succes, dat hij ontgenaprekkelijk heeft gekend, naar dan waarschijnlijk van duurzamer aard zijn geweest.

KATALOGUS VAN HET NUMISMATISCH GEWRE

In onderstaand overzicht zijn de door Jorissen gecreëerde pennin-
gen chronologisch gerangschikt. Volgende minder gebruikelijke af-
kortingen werden gebezigd:

kz. : keerzijde	verz. : verzameling
l. : links	vz. : voorzijde
n. : naar	z.j. : zonder jaar
r. : rechts	/ : overgang naar volgende regel (in de opschriften)

VIERING VAN FRANCOIS COLLARD, PROFESSOR IN DE PEDAGOGIE EN IN DE
KLASSEKE GERMAANSE EN ROMAANSE ETIOLOGIE AAN DE LEUVENSE UNIVERSITEIT
(1925)

1. Ronde penning, 1925

vz. : Buste van F. Collard, in toga, n.l.; hij draagt het kruis
van de Leopoldorde op de borst; l., lange de rand, ANT.
JORISSEN (in lopend schrift en in tegenwijzerzin).

nr.: In het veld, in zeven horizontale lijnen, A L'OCCASION /
DE / SON JUBILÉ PROFESSORAL / 1875-1925 / SES COLLEGUES /
SES ANCIENS ÉLÈVES / SES AMIS; rondom. A MESSIEUR
FRANÇOIS COLLARD

Op de gladde rand is de naam van de fabrikant (FICCH & CIE) in-
gestempeld.

Brons - 60,9 mm Ø - 103,53 g - 1200 h - Verz. Stedelijk Museum,
Leuven

Van deze penning werden 534 exemplaren vervaardigd.

VIERING VAN JACQUES FURCY, PROFESSOR IN DE FUNDAMENTELE GODSKLEERD-
HEID EN IN GOSTERSE TALEN AAN DE LIEUVENSE UNIVERSITEIT (1928)

2. Ronde penning, 1928

vz. : Boete van J. Forget, in toge, n.r.; hij draagt het kruis van de Leopoldsoorde op de borst; r., in het veld, ANT.

JORISSEN (horizontaal en in lopend schrift); rondom, 1885-1928 EXIMIO JACOBO FORGET

kz. : Geopend boek in vooraanzicht; op het linkerblad, A; op het rechterblad, (A) ; uit het boek hangen zeven bladwijzers; erboven, een driehoek met het opschrift $\int \int \int$ die omgeven wordt door een stralenkrans; rondom, +COLLEGAE, MAGISTRO.AMICO+ (bovensan) /PERENNIS.MEMORIAE.TESTIMONIUM (ondersan)

Op de gladde rand is de naam van de fabrikant (FISCH & CIE) ingestempeld.

Bronz - 70,0 mm ϕ - 120,14 g - 1200 h - verz. Stedelijk Museum, Luven.

Van deze penning werden 486 exemplaren vervaardigd.

2a. Proefslag op een groter plaatje, 1928

vz. : Als van nr. 2, maar met een brede boord buiten de omtrek van de penning; op deze boord is "EPREUVE D'ARTISTE N^o" ingeslagen.

kz. : Als van nr. 2, maar met een brede boord buiten de omtrek van de penning.

Bronz - 80,0 mm ϕ - 99,75 g - 1200 h - Verz. De Roeck-Jorissen.

VIERING VAN JULES DE BECKER, PROFESSOR AAN DE LEUVENSE UNIVERSITEIT
EN RECTOR VAN HET AMERIKAANS COLLEGE (1928)

3. Bonds penning, 1928

vs. : Buste van J. De Becker, in tegs. n.r.; hij draagt het
kruis van de Leopoldsworde op de borst; l., in het veld,
A.W.F. JORISSEN (aanzijdig aan de schouder en in lopend
schrift); r., in het veld, het wapenschild van De Becker;
rondom, 1889-1928 KRIMIO JULIO DE BECKER

ks. : Als van nr. 2.

Op de gladsde rand is de naam van de fabrikant (FISCH & CIE) in-
gestempeld.

Brona - 70,2 mm Ø - 137,32 g - 1200h - vers. Stedelijk Museum,
Leuven.

Van deze penning werden 483 exemplaren vervaerdigd.

3a. Proefslag op een groter plaatje, 1928

vz. : Als van nr. 3, maar met een brede boord buiten de omtrek van de penning; op deze boord is "FISCH & CIE
EPREUVE D'ARTISTE, N^o" ingealagen.

kz. : Als van nr. 2, maar met een brede boord buiten de omtrek van de penning.

Bronz - 81,9 mm ø - 99,28 g - 1200 h - verz. De Roock-Jorissen.

VIERING VAN ALBIN VAN MOONACKER, PROFESSOR IN DE OUD-TESTAMENTISCHE
EXEGESE AAN DE LEUVENSE UNIVERSITEIT (1928)

4. Ronde penning, 1928

vz. : Buste van A. Van Hoonacker, in toga, n.r.; hij draagt het kruis van de Leopoldsorde op de borst; l., in het veld, ANT.JORISSEN (horizontaal en in lopend schrift); rondom, EXINIO ALBINO VAN HOONACKER 1889-1928

kz. : Als van nr. 2.

Op de gladde rand is de naam van de fabrikant (FISCH & CIE) ingestempeld.

Bronz - 70,0 mm Ø - 139,16 g - 1200h - verz. Stedelijk Museum, Leuven.

Van deze penning werden 684 exemplaren vervaardigd.

4a. Proefslag op een groter plaatje, 1928

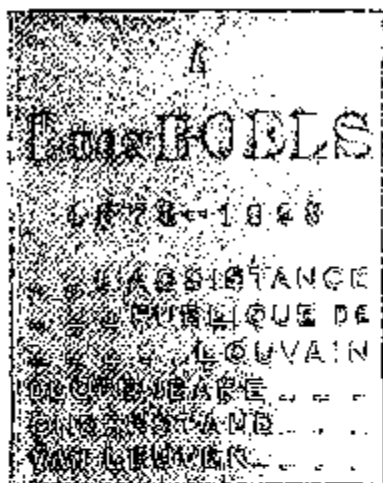
vz. : Als van nr. 4, maar met een brede boord buiten de omtrek van de penning; op deze boord is "EPREUVE D'ARTISTE N° FISCH & CIE" ingeslagen.

kz. : Als van nr. 4, maar met een brede boord buiten de omtrek van de penning.

Bronz - 81,3 mm Ø - 98,11 g - 1200h - Verz. De Roock-Jorissen

Door hun gemeenschappelijke keerzijde en door de gewilde eenvormigheid in stijl en uitvoering wordt de band tussen deze drie voorgaande penningen op een opvallende wijze benadrukt.

VIERING VAN ADVOCaat LEON BOELS DOOR DE C.O.O. VAN LEUVEN (1928)

5. Rechthoekige plaket, 1928

vz. : Buste van L. Boels n.l.; op de afsnede van de schouder,
ANT. JORISSEN 1928 (incous en in lopend schrift)

kz. : In het veld, in negen horizontale lijnen, A / LEON BOELS /
1878-1928 / -- L'ASSISTANCE / --- PUBLIQUE DE / ----
LOUVAIN / DE OPENBARE --- / ONDERSTAND --- / VAN LEUVEN ----

Op de gladde rand is de naam van de fabrikant (FISCH & CIE)
ingestempeld.

Brons - 50,7 x 62,9 mm - 101,99 g - verz. Stedelijk Museum Leuven.

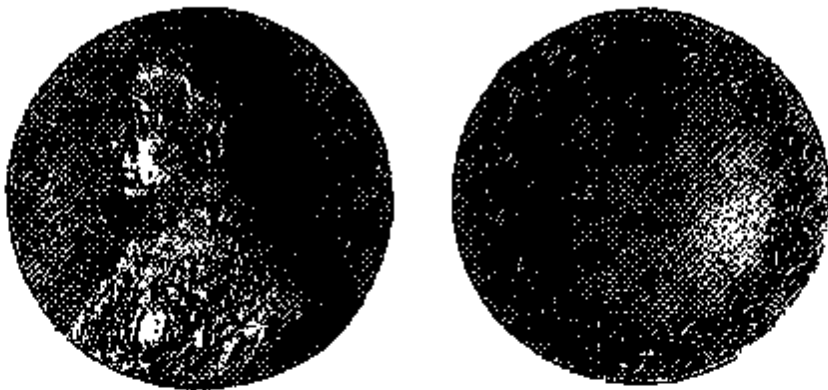
Van dit plaket verder 86 exemplaren vervaardigd

5a. Benzijdige proefslag van de vz. op een groter plaatje

vz. : Als van nr. 5, maar met een brede boord buiten de om-
trek van de plaket; op deze boord is "EPROUVE D'ARTISTE,
N°" ingeslagen.

kz. : Effen.

Brons - 65,6 x 77,4 mm - 81,36 g - verz. De Roock - Jorissen

ONTVANGST IN AUDIENTIE VAN DE BOERENBOND DOOR PAUS PIUS XI (1928)

6. Ronde penning, z.1.

vz. : Buste van Pius XI, met kalotje, n.l.; hij draagt een met bont afgezoomde mantel en een rijk gebeduurde stola waarop het Pauselijk wapen voorkomt; op de afsnede van de schouder, AMT.JORISSEN (incuus en in lopend schrift); rondom, PIVS XI. - PONT.MAX.

kz. : Krans van twee lauriertakken, die onderaan d.m.v. een lint zijn samengebonden; bovenaan, tussen de uiteinden van de krans, een vijfpuntige ster.

Gladde rand.

Brons - 50,0 mm Ø - 43,84 g - 1200 h - verz. De Roeck - Jorissen

Verzilverd brons - 50,0 mm Ø - 43,81 g - 1200 h - verz. De Roeck - Jorissen

6a. Eenzijdige proefslag van de vz. op een groter plaatje

vz. : Als van nr. 6, maar met een brede boord buiten de omtrek van de penning; op deze boord is EPREUVE D'ARTISTE, N° 3/50 ingeslagen.

kz. : Effan.

Verzilverd brons - 61,3 mm Ø - 51,84 g - verz. De Roeck-Jorissen

PRILSPENNING VOOR VEEMEOSTRIDJEN

7. Ronde penning, z.j. (ca 1928)

vz. : Kop van een stier in driekwartprofiel n.r.; hij heeft een ring in de neus; onderaan, langs de rand, ANI.JORISSEN (in lopend schrift en in tegenwijzerzin).

kz. : Als van nr. 6.

Op de gladde rand is de naam van de fabrikant (FISCH & CLE) in gestempeld.

Brons - 49,5 mm Ø - 57,92 g - 1200 h - verz. De Roeck-Jorissen

7a. Ronde penning, z.j. (ca 1928)

vz. : Als van nr. 7.

kz. : Effen.

Brons - 50,3 mm Ø - 57,82 g - verz. De Roeck-Jorissen.

7b. Ronde penning met bolvermig draagoo, 1953

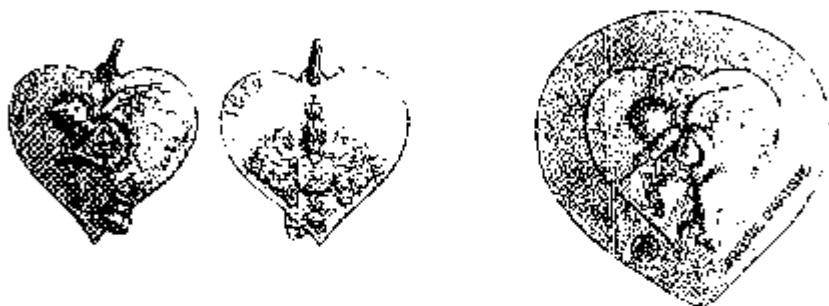
vz. : Als van nr. 7.

kz. : CONCOURS NATIONAL / - / EDVIN / 1953 / NATIONALE / - / VEZPRIJSKAMP op een verheven ronde achtf; deze worde

omsloten door een krans van twee lauriers takken die onderaan d.m.v. een lint zijn samengebonden; bovenaan, tussen de uiteinden van de krans, een vijfpuntige ster.

Bronz - 50,2 mm Ø - 46,09 g - 1200 h - verz. R. Waerzeggers

VIJFTIGSTE VERJAARDAG VAN DE MANNEN VAN 1879 (1929)

R. Hartvormige draagpenning, 1929

va. : Cupido vliegt n.l.; hij is kaal, draagt een bril en heeft een omzwachtelde linkervoet; hij zoekt met de rechterhand in zijn pijlkoker die nog slechts één gebroken pijl bevat en verliest enkele veren uit zijn vleugels; l., langs de rand, ANT. JORISSEN SC. (incuus en in lopend schrift); r., langs de rand, K. VERVLOET LNV. (incuus en in lopend schrift).

kz. : Wapen van Louven; erboven, langs de boord, 1879 1929

Gladde rand.

Goud - 26,1 x 25,4 mm - 11,37 g - 1200 h - verz. De Koeck-Jorissen

Verzilverd bronz - 26,5 x 26,1 mm - 6,08 g - 1200 h - verz.

Penningkabinet, Brussel

Van deze penning werden volgens Marcel Posters, gewezen archivaris van het Leuvens stadsarchief, ook exemplaren in zilver vervaardigd; deze waren bestemd voor de bestuursleden van de vriendenkring.

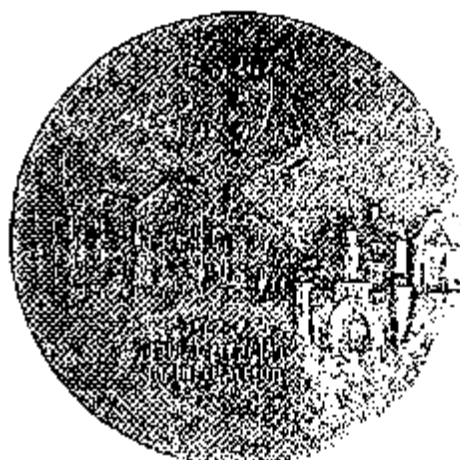
8a. Eenzijdige proefslag van de vz. op een groter plaatje

vz. : Als van nr. 9, maar met een brede boord buiten de omtrek van de penning; op de boord is "FISCH & CIE EPREUVE D'ARTISTE" ingeslagen.

kz. : Effen.

Brons - 39,1 x 40,2 mm - 18,61 g - verz. Stedelijk Museum, Leuven.

PATRONAGE SAINT JAN BERCHMANS VAN HET "COLLEGE CARDINAL MERCIER"
TE EIGENRAKEL

9. Ronde penning, z.j. (ca 1929)

vz. : Buste van kardinaal Mercier, met kalotje, n.r.; hij draagt een breed kruis op de borst; op de afsmede van de schouder,

ANT. JORISSEN (incous en in lopend schrift); rondom, S.EM.
LE CARDINAL N.J.MERCIER 1851-1926

kz. : Zicht op de gebouwen van het college; erboven, het wapen van kardinaal Mercier; op het talud van de toegangsweg naar het college, COLLEGE / CARDINAL MERCIER / BRAINE L'ALLEDD (in drie horizontale lijnen).

Op de gladde rand is de naam van de fabrikant (FISCH & CIE) ingestempeld.

Verguld zilver - 59,9 mm Ø - 79,02 g - verz. R. Waerzeggers

Verzilverd brons - 59,7 mm Ø - 68,08 g - verz. R. Waerzeggers

Bronz - 59,7 mm Ø - 67,87 g - verz. R. Waerzeggers

10. Ronde draagpenning, z.-j. (1935)

vz. : Als van nr. 11.

kz. : Als van nr. 11.

Niet teruggevonden.

INSTITUT ST. LOUIS TE BRUSSEL.

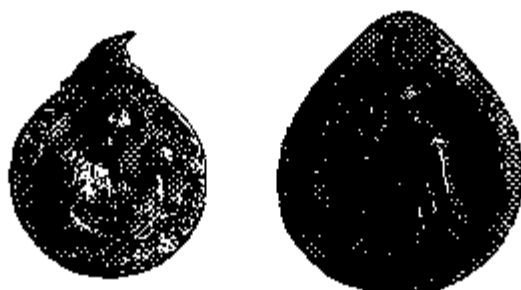
11a. Eenzijdige proefslag van de vz. van een ronde penning, z.-j. (ca. 1930)

vz. : De heilige Lodewijk, met halo, staat rechtop in driekwart vooraanzicht n.l.; hij is afgebeeld op jeugdige leeftijd en draagt een middeleeuws kostuum met pofbroek en korte mantel; hij bekijkt het kruis in zijn geheven rechterhand en houdt een kroon in de linker; rondom, INSTITUT ST LOUIS - BRUXELLES; op de brede boord buiten de omtrek van de penning is "EPREUVE D'ARTISTE FISCH & CIE" ingeslagen.

kz. : Effen.

Gladde rand.

Bronz - 68,2 mm Ø - 86,35 g - verz. De Roeck - Jorissen

12. Ronde draagpenning, z.j. (ca. 1930)

vz. : Als van nr. 11.

kz. : Maria, met halo, hoofddoek en lang kleed, zit n.r.; ze houdt met beide handen het kindje Jezus vast dat op haar schoot naar haar toegewend zit; Jezus, met halo, draagt een lang kleed en heft de rechterhand; rondom.
CONGREGATION DE LA SAINTE VIERGE

Gladde rand.

Zilver - 25,8 mm Ø - 8,52 g - 1200 n - verz. De Roeck-Jorissen

12a. Eenzijdige proefslag van de vz. op een groter plaatje

vz. : Als van nr. 11, maar met een brede boord buiten de omtrek van de penning; op de boord is "Epreuve d'artiste" in Italiaans schrift ingegraveerd.

kz. : Effen.

Zilver - 32,0 x 37,1 mm - 9,44 g - verz. De Roeck-Jorissen

CONGREGATIE VAN DE ONBEVLEKTE ONTVANGENIS VAN MARIA VAN HET SINT-BERNARDUS-COLLEGE TE ECHT (?)

De plaats waar dit college was gevestigd is niet zeker. Volgens een mondelinge mededeling van R. Weiller van het Luxemburgs penningkabinet heeft er in Echternach (de andere voor de hand liggende

mogelijkheid) nooit een St. Bernarduscollege bestaan.

13a

13b

13a. Eenzijdige proefslag van de vz. van een ronde draagpenning.
z.j.

vz. : Buste van de heilige Bernardus, met halo, in driekwart
voorzicht n.l.; hij draagt een monnikelij en houdt
een rijk versierde kromstaf in de linkerhand; rondom,
S.B.O.P.N. COLL. S. BERNARD ECHT.; buiten de omtrek van
de penning bevindt zich een brede boord.

kz. : Effen.

Gladde rand.

Verzilverd koper - 32,0 x 36,4 mm - 9,51 g - verz. De Roock-
Jorissen

13b. Eenzijdige proefslag van de kz. van een ronde draagpenning.
z.j.

vz. : Maria, met halo, staat in voorzicht en is ongeveer
door wolken; ze draagt een hoofddoek, een lang kleed
en een mantel en vertrappt een slang; uit haar neerwaarts
gespreide handen schieten stralen naar beneden; rondom,
B.V.O.P.N. - CONGR. B.M.V. IMM.; buiten de omtrek van de
penning bevindt zich een brede boord.

ks. : Effen.

Gladde rand.

Verzilverd koper - 32,2 x 36,1 mm - 9,41 g - verz. De Roock-
Jorissen

ONZE-LIEVE-VROUW VAN MESSINES

14a

14b

14a. Eenzijdige proefslag van de ks. van een ronde draagpenning,
z.j. (ca. 1930)

vz. : Maria, met halo, zit n.l. op een versierde stoel met rugleuning; ze draagt een hoofddoek, een lang kleed en een mantel en houdt met de linkerhand het kindje Jezus vast dat rechtop staat op haar schoot; Jezus, naakt en met halo, geeft met de rechterhand een medaille met lint aan een vrouw die vóór hen geknield zit met geheven handen; de vrouw draagt een lang kleed met kap; l. van haar is doorheen een hoogvenster een stad te zien onder het horizontaal en incuus opschrift MESSINES; r. achter de rugleuning van de stoel is eveneens een stadsgezicht waarneembaar, met daaronder het horizontaal en incuus opschrift MONS; in de afsnede, 1622; het geheel is omgeven door een kabelrand; buiten de omtrek van de penning bevindt zich een brede boord.

kz. : Effen, ingestempeld met "EPREUVE D'ARTISTE. N°1"

Verzilverd koper - 34,5 x 38,8 mm - 10,00 g - verz. De Roeck-
Jorissen

14b. Eenzijdige proefslag van de kz. van een ronde draagpenning,
z.j. (ca. 1930)

vz. : Als van nr. 19, maar zonder kabelrand.

kz. : Als van nr. 19.

Verzilverd koper - 30,7 x 33,6 mm - 7,09 g - verz. De Roeck-
Jorissen

JEZUS CHRISTUS KONING VAN DE VREDE

15a. Eenzijdige proefslag van de vz. van een ronde penning, z.j.
(ca. 1930)

vz. : Hoofd van het kindje Jesus, in vooraanzicht en geplaatst
op een breed gevoet kruis; onder het kruis een stralen-
krans en een brede verhoogde boord; rondom, op de boord,
JESUS CHRIST ROI DE LA PAIX; buiten de omtrek van
de penning bevindt zich een brede boord; op deze boord
is "EPREUVE D'ARTISTE. N°1" ingeslagen.

kz. : Effen.

Zilver - 33,4 mm Ø - 10,14 g - verz. De Roeck - Jorissen

VIERING VAN RUFIN SCHOCKAERT, PROFESSOR IN DE GYNAECOLOGIE AAN DE
LEUVENSE UNIVERSITEIT (1932)

16. Ronde penning, 1932

vz. : Kop van R. Schockaert n.r.; op de afsnede van de hals,
ANT.JORISSEN (in blokletters); rondom, PROF.DOCT.MED.
RUFINUS. SCHOCKAERT (bovensaan) / MCMXXXII (ondersaan).

kr. : Wapen van de medische faculteit van de oude Leuvense universiteit; rondom, COLLEGAE MAGISTRO AMICO. (bovenaan) / .PERENNIS.MEMORIAE.TESTIMONIUM (oedersaan)

Op de gladde rand is de naam van de fabrikant (FISCK & CIE) ingestempeld.

Verguld brons - 70,4 mm ϕ - 118,32 g - 1200 h - verz. De Roock-Jorissen

Versilverd brons - 70,3 mm ϕ - 116,09 g - 1200 h - verz. De Roock - Jorissen

Brons - 70,3 mm ϕ - 118,71 g - 1200 h - verz. Stedelijk Museum, Leuven

Van deze penning werden 867 exemplaren vervaardigd.

16a. Eenzijdige proefslag van de vz. op een groter hoekig plaatje

vz. : Als van nr. 15, maar met een brede boord buiten de omtrek van de penning.

kz. : Effen.

Lood - 85,4 mm ϕ - - verz. De Roeck-Jorissen

16b. Eenzijdige proefslag van de kz. op een groter plaatje

vz. : Als de kz. van nr. 15, maar met een brede boord buiten de omtrek van de penning.

kz. Effen.

Lood - 91,1 mm ϕ - 137,97 g - verz. De Roeck-Jorissen

BEDEVAARTEN NAAR SINT-JOZEF TE LEUVEN

17. Ronde draagpenning, z.j. (1933)

vz. : Zicht op de kapel van de Picpussen; schuin geplaatst en r. op de voorgrond, ANT.JORISSEN (incuus en in lopend schrift); bovenaan, langs de rand, SANCTUARIUM S JOSEPHI LOVANI

kz. : De heilige Jozef, met halo, staat in vooraanzicht op een rotsachtige bodem; hij houdt Jezus, met halo, op de rechterarm en een lalie in de linkerhand; l. en r. van hem groeien twee lilies; Jozef en Jezus zijn omgeven door een brede, met sterren versierde boog; rondom, S.JOSEPH - ORA PRO NOBIS

Gladde rand.

Zilver - 21,9 mm Ø - 5,40 g - 1200 h - verz. De Roeck -
Jorissen

17a. Eenzijdige proefslag van de vz. op een groter plaatje

vz. : Als van nr. 17, maar met een brede boord buiten de ont-
trek van de penning.

kz. : Effen.

Brons - 33,7 mm Ø - 10,96 g - verz. De Roeck - Jorissen

Lood - 39,3 x 48,3 mm - 21,79 g - verz. De Roeck - Jorissen

17b. Eenzijdige proefslag van de kz. op een groter plaatje

vz. : Als de kz. van nr. 17, maar met een brede boord buit-
ten de onttrek van de penning.

kz. : Effen.

Lood - 40,5 x 42,2 mm - 12,75 g - verz. De Roeck - Jorissen

18. Ronde draagpenning, z.j. (1933)

vz. : Als van nr. 17.

kz. : Als van nr. 17.

Gladde rand.

Zilver - 15,8 mm Ø - 2,91 g - 1200 h - verz. De Roeck -
Jorissen

18a. Eenzijdige proefslag van de vz. op een groter plaatje

vz. : Als van nr. 17, maar met een brede boord buiten de ont-
trek van de penning.

kz. : Effen.

Lood - 32,8 mm Ø - 13,29 g - verz. De Roeck - Jorissen

18b. Eenzijdige proefslag van de kz. op een groter plaatje

vz. : Als de kz. van nr. 17, maar met een brede boord buiten de onttrek van de penning.

kz. : Effen.

Lood - 37,8 mm Ø - 15,59 g - verz. De Roeck - Jorissen

NOTRE DAME DE GREUSE IN VILLE-SUR-HAINE

19a. Matrijs van de vz. van een ronde draagpenning, z.j.

Cylinder, met vanaf 14 mm van het stempelvlak een gedeelte met iets kleinere diameter; het inspringend gedeelte bezit een inkeping op 600 h.

vz. : Een kapel, zonder toren, in driekwart vooraanzicht n.r.; de voorgevel bezit enkel een deur en de zijgevel een venster met drie rondbogen en twee zuilen; achter de kapel, enkele bomen; rondom, CHAPELLE DE GREUSE A VILLE SUR HAINE; dit alles incuus en in spiegelbeeld; het geheel op een iets verheven en groter rond gedeelte.

kz. : In het centrum, een ronde uiddieping; eronder, 86 (incuus)

Staal - 60,3 & 65,1 mm Ø - 57,1 mm hoogte - 1380 g - verz. De Roeck - Jorissen.

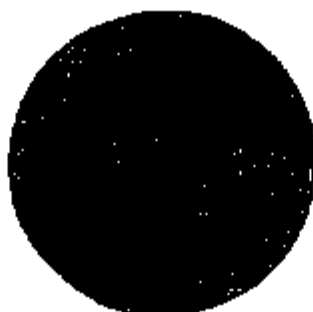
19b. Matrijs van de kz. van een ronde draagpenning, z.j.

Cylinder, met vanaf 11 mm van het stempelvlak een gedeelte met iets kleinere diameter; het inspringend gedeelte bezit een inkeping op 600 h.

vz. : Beeld van Onze-Lieve-Vrouw met het kindje Jezus, beide gekroond, op een sokkel; erachter, een boog van bloemen die ontspringt uit een vaas l. en r. van de sokkel; rondom, NOTRE DAME - DE GREUSE P.F.M.; rondom, een incusa cirkel met bovenaan een rond draaggoog; dit alles op een iets verheven en groter rond gedeelte.

ks. : In het centrum, een ronde uitdieping; erboven, 89
(incuus); eronder, 94 (incuus)

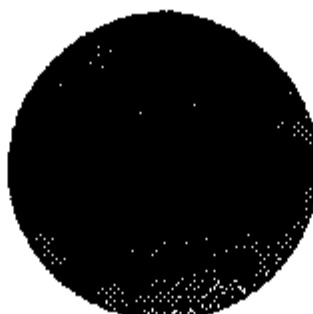
Staal - 59,9 x 69,9 mm ϕ - 54,0 mm hoogte - 1470 g -
verz. De Roock - Jorissen

19c. Parrijs van de vz. van een ronde draagpenning, z.j.

Als 19a, maar de beeldenaar is in reliëf en niet in spiegelbeeld.

Staal - verz. De Roock - Jorissen

19d. Papijs van de Rz. van een ronde draagpenning, z.f.

Als 19b, maar de beeldenaar is in reliëf en niet in spiegelbeeld.

Staal -

Verz. De Roeck - Jorissen

VIERING VAN RICHARD BRUYNOCHE, HOOFD VAN HET BACTERIOLOGISCH INSTITUUT EN WAARNEMEND BURGEMEESTER VAN LEUVEN (1945)

20. Rechthoekige plakiet met gebogen bovenzijde, 1945

vz. : Buste van R. Bruynoghe n.l.; l., in het veld, ANT. JORISSEN (evenwijdig aan de schouder en in lopend schrift); in de afnede, EXIMIO. DNO. PROP. R. BRUYNOCHE. / DOCT. MED. PER. QVINQVENN. MCMXL. MCMXLIIII / PRO. BVRGIMAGISTRO. OPP. LOVANII. CCNCIVES / LOVANIENSIS. GRATVLANTES. GRATIA. MCMVL. FAC. CVRAVERE (in eene en in vier horizontale lijnen).

kz. : Effen.

Gladdé rand.

Bronz - 42,3 x 62,0 mm - 72,05 g - verz. De Roeck - Jorissen

20a. Proefslag op een groter plaatje

vz. : Als van nr. 19, maar met een smalle boord buiten de omtrek van de plaket.

kz. : Effen.

Lood - 47,7 x 66,0 mm - 88,55 g - verz. De Roeck-Jorissen

VIERING VAN RENE MAERE, PROFESSOR IN DE ARCHEOLOGIE AAN DE LEUVENSE UNIVERSITEIT (1947)

21. Rechthoekige plaket, 1947

vz. : Buste van R. Maere n.l.; r., in het veld, ANT. JORISSEN (horizontaal, incuus en in lopend schrift); in de afsmede, EXIMIO.RENATO.MAERE / IN.VNIV.CATH.LOV.MAGISTRO / DISCIPVLI.SODALES.AMICI / ANNO.DOMINI.MCMXLVII (incuus en in vier horizontale lijnen).

kz. : Effen.

Op de gladde rand is de naam van de fabrikant (FISCH & CIE) ingeslagen.

Bronz - 46,6 x 64,5 mm - 74,16 g - verz. De Roeck - Jorissen

DRIEHONDERDSTE VERJAARDAG VAN DE GEBORTE VAN JAN PALFIJN (1950)

22. Ronde penning, 1950

vz. : Buste van Palfijn in driekwart vooraanzicht n.r.; hij draagt een hooggesloten jas met brede, slappe kraag; l., in het veld, A ; rondom; J. PALFIJN 1650

kz. : In het veld, in acht horizontale lijnen, JOANNI / PALFIJN / ANATOMICIS / ET CHIRURGICIS SCRIPTIS / CLARISSIMO / CONTRACENSI / 28 NOV. / 1650 - 1950; rondom, in tegenwijzerzin, ACADEMIAE REGIAE MEDICAE BELGICAE

Op de gladde rand is de naam van de fabrikant (FISCH) ingeslagen.

Brons - 49,5 mm \varnothing - 43,50 g - 1200 h - verz. De Roeck-Jorissen

22a. Eenzijdige proefsleg van de vz. op een groter achthoekig plaatje

vz. : Als van 29, maar zonder het omschrift en met een brede boord buiten de omtrek van de penning.

kz. : Effen.

Lood - 60,0 mm - 38,34 g - verz. De Roeck - Jorissen

BEKROONINGSPLAKET VAN HET DAVIDSFONDS

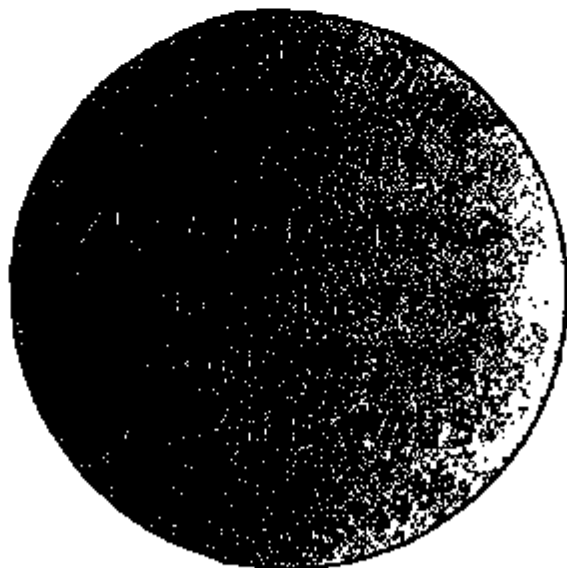
23. Rechthoekige plakiet met licht gebogen bovensijde, z.j. (1956)

vr. : De n.l. gewende buste van een persoon met hoofddek die men kalk opheft; boven de kalk zweeft een stralenkrans; r. daarvan de frontale buste van een wijze dat leest in een boek dat ze met beide handen vasthoudt; aronder, in de linker benedenhoek, houdt een n.l. klimmende leeuw een lange banier met de woorden GODSDIENST - TAAL - VADEKLAND; r. van dit alles staat een middelsteuwe krijger, in walienkolder en met bolvormige helm, n.r.; hij houdt een langverpig schild met drie kepers verticaal met de linkerhand en een lans met een n.r. wapperende banier in de geheven rechter; r., in het veld, $\frac{1}{4}$; bovenaan, langs de rand, DAVIDSFONDS

kr. : Effen.

Op de gladde rand is de naam van de fabrikant (FONSON) ingestempeld.

Erone - 49,3 x 67,6 mm - 106,64 g - verz. De Roesk - Jorissen

BENOEMING VAN ARTHUR JANSSEN TOT HUISPRELAAT VAN DE PAUS (1956)

24. Ronde penning, 1956

vz. : Buste van A. Janssen n.l.; hij draagt een mantel en een los geknoopte strik; l., in het veld, ANT.JORISSEN (horizontaal en in lopend schrift); rondom, MONSEIGNEUR ARTHUR JANSSEN 1886 - 1956

kz. : In het veld, in zeven lijnen, VRIENDENBOLDE / N.A.V. ZIJN / 70^E VERJAARDAG / EN ZIJN VERHEFFING / TOT HOISPRELAAT / VAN Z.H.DE PAUS / 11 FEBRUARI 1956 (de eerste en laatste lijn volgen de rand, de andere zijn horizontaal).

Op de gladde rand is de naam van de fabrikant (FONSON) ingestempeld.

Bronc - 72,0 mm Ø - 163,39 g - varz. De Roeck - Jorissen.

NOTEN :

- (1) E. BENEZIT, *Dictionnaire critique et documentaire des peintres, sculpteurs, dessinateurs et graveurs* (derde uitgave), s.l., 1960.
- (2) M. REMS, *De Leuvense standbeelden*, in Jaarboek 10/a van de vrienden van de Leuvense stedelijke musea, Leuven, 1983 : al de creaties van Jorissen zijn - op één enkele uitzondering na - weggelaten, en dat ene beeld (het monument van koning Albert uit 1952) is dan nog de tien jaar eerder overleden Louis Jotthier toegeschreven.
- (3) Mevrouw De Roeck-Jorissen, Waversebaan 37, 3001 Heverlee.
- (4) —, *Onze Vlaamse Kunstenaars - Antoon Jorissen*, in *Het Laatste Nieuws*, dinsdag 27 juni 1929, p. 1: "... Middelerwijl, arbeide Jorissen in het werkhuis van Frans Vermeylen te Leuven, om zich in de praktijk te bekwamen..."
- (5) Palmaressen van de Academie voor Schone Kunsten van Leuven:
 13.9.1903 : "Classe des arts appliqués qui relèvent de la sculpture. 2e division - Ant. Jorissen, de Louvain, la petite médaille en argent."
 11.9.1904 : "Arts appliqués à l'industrie qui relèvent de la sculpture - classe de modelage, 1re division - Antoine Jorissen, de Louvain, la grande médaille en argent."
 9.9.1906 : "Classe de sculpture, cours du soir. - Ant. Jorissen, de Louvain, la grande médaille en vermeil. Id., cours du jour. - Ant. Jorissen, déjà nommé, la grande médaille en vermeil."

- (6) *id.* : "... Later ging hij naar Brussel, om zijn studiën voort te zetten. Meester Victor Rousseau werd zijn leermeester... Te Parijs kreeg hij onderricht van de kunstenaars Anquetin en Van der Bergh..."
 In de verzameling De Roeck-Jorissen bevindt zich een doorgangsbewijs voor het Louvre, afgegeven op 9 oktober 1909 en verlengd tot eind december 1910.
- (7) Verzameling De Roeck-Jorissen.
- (8) In de verzameling De Roeck-Jorissen komt een foto voor van dit atelier.
- (9) Volgens Mevr. De Roeck-Jorissen is o.m. het monumentaal wapen van Leuven boven de ingang van het Brouwershuis (tussen Diestestraat en Fochplein) van de hand van haar vader.
- (10) Verzameling De Roeck-Jorissen, referenties van A. Jorissen voor het stadsbestuur van Leuven, om zijn aanvraag te steunen voor een bevordering tot leraar der boetseerklas in de Academie van Schone Kunsten (1930): "... Tijdens den grooten nationalen wedstrijd (gezegd van Rome) voor beeldhouwkunst, in 1920, is de aanvrager tusschen de allereerste der mededingers van het land gerangschikt geweest."
 —, *Onze Vlaamsche Kunstenaars - Antoon Jorissen, in Het Laatste Nieuws*, dinsdag 27 juni 1929, p. 1: "In 1920 trad hij op in den wedstrijd van Rome met een «Apollo bekoort de helders met zijn zang»."
 Een foto van dit bas-relief bevindt zich in de verzameling De Roeck-Jorissen.
- (11) —, *Uitnodiging. Leuven, 10, Brouwersstraat. Van Zondag 31 Januari tot Maandag 15 Februari - 1932 - Open 's Zondags van 10 tot 1 en van 2½ tot 7 u. Op de weekdays van 10 tot 12*

en van 2 tot 5 u. Tentoonstelling der werken van beeldhouwer Ant. Jorissen, Leuven, 1932 (verder vermeld als Tentoonstellingskatalogus 1932), nr. 10.

Verzameling De Roeck-Jorissen.

(12) *Idem*, nr. 12.

Verzameling De Roeck-Jorissen.

(13) *Idem*, nr. 11.

Van dit beeld vervaardigde Jorissen ook een lithografie, die in dezelfde tentoonstellingscatalogus voorkomt onder het nr. 94 (verzameling De Roeck-Jorissen).

(14) Jorissen trad op 14 juli 1923 in het huwelijk met Victorine Van Merum. Het paar had drie kinderen: Ghislain (*1928 - †1941), Jeannine (*1932) en Paul (*1935 - †1938).

(15) Het feit dat het ontwerp van Jorissen voor het Leuvens monument voor de oorlogsalachtoffers niet werd aangenomen door het stadsbestuur, leidde tot een felle campagne van de vaderlandslievende verenigingen en oud-strijdersbonden en tot een bittere en lang aansleepende polemiek in de lokale pers.

(16) Tentoonstellingskatalogus 1932, nr. 4.

(17) *Idem*, nr. 3.

(18) *Idem*, nr. 8.

(19) *Idem*, nr. 5 en 6.

(20) *Idem*, nr. 25.

(21) *Idem*, nr. 1.

- (22) *Idem*, nr. 2.
- (23) *Idem*, nr. 7.
- (24) *Idem*, nr. 9.
- (25) Onder meer van de industriëlen D. Laloux (directeur van de Remy-fabrieken, en Ph. Mafrans, van de professoren P. Daubresse en Biourge, van het gemeenteraadslid Th. Stroobants, van de dichter C. Melloy, van de geestelijke R. Ephrem-Marie, van J. Grabbé (voorzitter van het syndicaat der moestuinkwekers van Leuven), van M. en Mv. De Graef, L. Van Lint en juffrouw Mullier.
- (26) V. DE KUNTER, *Frantz Vermeylen et son oeuvre*, in *Revue belge de numismatique et de sigillographie*, 1925, p. 57-76.
- (27) Verzameling De Roeck-Jorissen, referenties van A. Jorissen voor het stadsbestuur van Leuven, om zijn aanvraag te steunen voor een bevordering tot leraar der boatceerklas in de Academie van Schone Kunsten (1930):
 "Borstbeeld en kunstpenning van den Heer Collard Pr., hoogleeraar aan de hoogeschool van Leuven, uitgevoerd voor een komiteit onder het voorzitterschap der Heeren Pasquier en Roegiers, onderscheidelijk hoogleeraars aan de Hoogeschool van Leuven en de Hoogeschool van Gent."
- (28) *Idem* : "Borstbeelden en kunstpenningen in brons van:
 Monseigneur de Becker, hoogleeraar aan de Hoogeschool van Leuven en rector van het Amerikaansch Collegie;
 den Heer Kannaunik Forget, hoogleeraar aan de Hoogeschool van Leuven;
 den Heer Kannaunik van Koonacker, hoogleeraar aan de Hoogeschool van Leuven;

drie werken en penningen uitgevoerd voor een koninklijk en door toedoen van den Heer Kansunnik MAERE, hoogleraar aan de Hoogeschool van Leuven."

- (29) —, *Huldebetoon Rufin Schockaert - Leuven, 5 juni 1932*, Leuven, 1932, p. 20.
- (30) Verzameling De Roeck-Jorissen, referenties van A. Jorissen voor het stadsbestuur... (doc. cit):
 "Medaillon en plakiet in brons van den Heer Advokaat BOELS L., uitgevoerd voor den Openbaren Onderstand van Leuven, onder het voorzitterschap van den Heer Deneef, Eerleeraar aan het Koninklijk Atheneum van Leuven."
- (31) Verzameling De Roeck-Jorissen, *Note pour Me Poirier, Avocat* (1938): "... S.S. File XI - médaille de 50 m/m... Plâtre fair pour le Beerenbond et remis à Fisch. - 28 juin 1928 - Facture Fisch réclament Fr. 243.60 pour fourniture de médailles."
- (32) Verzameling De Roeck-Jorissen, *Note pour Me Poirier, Avocat* (1938). De "Mannen van 1879" was één van de Leuvense jaartellen. Deze verenigingen staan - ook nu nog - open voor alle mannelijke Leuvenaars die in hetzelfde jaar geboren zijn en worden opgericht in het jaar dat de leden hun 40e verjaardag vieren. Het organiseren van leuke en plezier is het enig programmpunt, dat door de fuifnummers die de ledenlijsten vullen vanzelfsprekend met veel ijver wordt uitgevoerd. Na 10 jaar wordt de vereniging ontbonden, als teken voor de keersverse vijftigers dat de derde leeftijd voor de deur staat. Dit laatste gegeven wordt op een sublieme wijze uitgedrukt door middel van de aftakelende cupido op de voorzijde van het penninkje.
- (33) Verzameling De Roeck-Jorissen.

- (34) Verzameling De Roeck-Jorissen, *Note pour Me Poirier. Avocat* (1938).
- (35) *Idem* : "IV. - Fisch utilise 5 fois le mot "acquisition". En ce qui concerne les acquisitions de plâtres pour lesquels j'ai reçu le prix fixé par moi... Ici pour St. Louis, St. Bernard, Enfant-Roi, Notre-D. de Messins et Taureau, je n'ai jamais désisté de mes droits."
 M. ROC, *Société royale "Les Amis de la Médaille d'Art - Assemblée générale du 30 mars 1930, in Revue belge de numismatique et de sigillographie, 1930, p. 280* "... La Maison Fisch et Cie a, dans ces derniers temps, produit une série de jolies médailles du statuaire louvaniste A. Jorissen: une médaille de la Congrégation de la Sainte-Vierge de l'Institut Saint-Louis, une Notre-Dame de Messines, un Christ roi de la Paix, une médaille du Patronage Saint-Jean Berckmans de Braine-l'Alleud.
- (36) Verzameling De Roeck-Jorissen: brief van 18 juni 1934 waarin juffrouw Dasenfans van Eigenbrakel Jorissen bedankt voor de toelating om het "medaillon" te reproduceren; brief van 16 mei 1935 waarin Fisch aan Jorissen laat weten dat hij de bestelling voor de kleine "insignes" ontvangen heeft.
- (37) Deze stierkop komt o.m. voor met een keerzijde die uit 1953 dateert (penning nr. 7b).
- (38) J. TOUSSAINT, *Jules Jourdain (1873-1957): oeuvre en médailles*, in *Revue belge de numismatique et de sigillographie*, 1989, p. 141-196 & pl. VI-XII; de auteur schrijft de penning van "Jesus Christ Roi de la Paix" - met veel voortsboud - toe aan J. Jourdain (nr. 37); in de *Revue belge de numismatique et de sigillographie* van 1990 wordt dit door hem rechtgezet, (p. 351-352).

- (39) Verzameling De Roock-Jorissen: brief van 14 Januari 1933 van wege P. Verhaege (overste van de Picpuszen) aan Jorissen, waarin deze zich akkoord verklaart met de gestelde voorwaarden; brief van 13 maart 1933 waarin Fisch aan Jorissen meldt dat de medailles van St. Jozef de dag daarop zullen verstuurd worden.
- (40) —, *Société royale "les Amis de la Médaille d'Art"*. — *Assemblée générale du 4 novembre 1934 au Palais des Académies, Bruxelles.*, in *Revue belge de numismatique et de sigillographie*, 1934, p. 150; "... Les assistants ont pris ensuite connaissance de plusieurs œuvres récentes de membres artistes de la société: ... Le Roi Léopold III, de A. Jorissen; ..."
 Verzameling De Roock-Jorissen: brief van Jorissen aan Fernand Fisch van 10 november 1934: "... Je joint à cette lettre une photo d'un médaillon de S.M. Léopold III comme vous me l'avez demandé ultérieurement pour le cas que vous trouveriez un amateur..."; brief van Fernand Fisch aan Jorissen van 12 november 1934: "... Nous ne manquerons pas, lorsque l'occasion s'en présentera de placer votre médaillon à l'effigie de S.M. Léopold III."
- (41) Verzameling De Roock-Jorissen: referenties van A. Jorissen voor het stadsbestuur... (doc. cit): "Voor het uitkappen zijner beeldhouwwerken heeft de aanvrager goed geschoolde ambachtslieden ter zijner beschikking..."
- (42) *Tentoonstellingskatalogus 1932.*
- (43) —, *Palais des Beaux-Arts Bruxelles. Antoine Jorissen, statuaire - médailleur - peintre. Du 17 au 28 mars 1934.*, Leuven, 1934.
- (44) Verzameling De Roock-Jorissen: *Note pour Me Poirier. Avocat (1938).*

- (45) —, *Société royale "Les Amis de la Médaille d'Art"* -
Assemblée générale tenue à Bruxelles, au Palais des Académies, le dimanche 17 octobre 1937., in *Revue belge de numismatique et de sigillographie*, 1937, p. 102 : "L'assemblée examine avec un vif intérêt quelques oeuvres récentes de membres artistes de la Société... de M.A. JORISSEN, une plaquette de la Société Trinitas et une médaille à l'effigie du professeur Daubresse..."
- (46) De patrijzen en marrijzen van dit niet - gesigneerd stuk bevinden zich in de verzameling De Roeck-Jorissen; deze bevat ook een foto van de kapel, zoals ze op de penning is waargegeven. De medaille wordt niet vermeld in de uitgebreide correspondentia van Jorissen m.b.t. zijn produktie bij Fisch & Cie vóór 1936. Bovendien werd het slagmateriaal zowel bij Fisch als bij Fonson (waar Jorissen na de 2^e Wereldoorlog zijn medailles liet slaan) steeds in het bedrijf zelf bewaard.
- (47) Stadsarchief Leuven, dossier 1295 B.
- (48) Een foto van deze beiden bevindt zich in de verzameling De Roeck-Jorissen.
- (49) Stadsarchief Leuven, dossier 1295 B.
- (50) Hiervan getuigen o.m. de bronzen buste van M. Cuvelier (directeur-generaal van de Ateliers de la Dyle) uit 1948 in het Stadelijk Museum te Leuven en het bronzen medaillon van professor Van Goldsenhoven uit 1955 in de St. Rafaëlkliniek te Leuven.
- (51) J. JADOT, *Société royale «Les Amis de la Médaille d'Art»*. - *Assemblée générale tenue au Palais des Académies le 4 novembre 1951.*, in *Revue belge de numismatique et de sigillographie*, 1952, p. 137 : "On examine les dernières oeuvres de MM. Les artistes, à savoir: ... de M. Jorissen: J. Palfijn;..."

- (52) Verzameling De Roeck-Jorissen: bestellingsbevestiging van de "Etablissements Jules Fonson" van 22 augustus 1956 voor het slagmateriaal; afrekeningen n.b.t. de auteursrechten vanwege het Davidsfonds voor 1956, 1957, 1958, 1959, 1960 en 1962.
- (53) —, Société royale « Les Amis de la Médaille d'Art ». - *Assemblée générale tenue à Bruxelles, au Palais des Académies, le dimanche 16 novembre 1947.*, in *Revue belge de numismatique et de sigillographie*, 1948, p. 130: "... l'exposition des œuvres des médailleurs belges contemporains qui s'est tenue à Luxembourg du 27 septembre au 11 octobre 1947... La série des médailles exposées comportait... une sélection de la production de nos artistes pendant les vingt-cinq dernières années... A. Jorissen..."
- (54) Het diploma en de medaille bevinden zich in de verzameling De Roeck-Jorissen.